

STUDENTEN WEEKBLAD

IIe Jaargang.
No. 4.

HOOFDREDACTEUR: CH. E. DUTILH.
REDACTEUREN: A. E. M. J. HANLO, J. B. A. KESSLER, G. P. NIJHOFF,
R. A. D. CORT VAN DER LINDEN, J. E. A. DE VOGEL, H. G. NOLEN.
VAST MEDEWERKER IN ZAKE STUDIEBELANGEN: G. E. J. WIESSING.

Zaterdag
24 Oct. '08.

Dit blad verschijnt Donderdags, behalve in de vacantiën. De abonnementsprijs is f 3,50, bij vooruitbetaling f 3,— per jaar. De jaargang loopt van 1 October tot 30 September.
De prijs der advertentiën is 10 cents per regel.

J. W. W. W. W.
WALTMAN JR
UITGEVER + DELFT

Inzendingen te bezorgen vóór Dinsdagmiddag 4 uur aan het Redactie-adres: Vlamingstraat 34; daarna en slechts dan, wanneer toch opname in het eerstvolgend nummer gewenscht is, aan dat van den hoofdredacteur: Oude Delft 210.

Eerstvolgende REDACTIEVERGADERING op het Bureau van de Redactie, Vlamingstraat 34, Dinsdag 27 October, des middags om 4 uur.

Inhoud.

Hoofdelijke omslag, door T.
Schrijven aan de afdeling Bouwkunde der T. H.
Openbaring, door H. G. N.
Wraak is zoet!
Berichten en mededeelingen.
Agenda.

Hoofdelijke omslag. Wie moeten betalen?

Weldra zullen genoten genoegens betaald moeten worden; geruchten omtrent het bedrag van den hoofdelijken omslag voor het lustrum doen reeds de ronde.

Het is ook zeer te hopen, dat spoedig alle inlichtingen omtrent de lustrum-onkosten en het tekort in de feestkas worden verstrekt; want met de nog frissche herinnering aan de feesten valt voor velen het betalen nu minder zwaar dan later.

Toen ik dacht aan dien spoedig komenden hoofdelijken omslag, drong zich de vraag aan mij op:

„Wie moeten betalen?”

„Zij, die tijdens het lustrum corpslid waren, of zij die lid zijn bij het uitschrijven van den hoofdelijken omslag?”

De corpswet geeft geen beslissing, omdat ze over de zaak zwijgt. — Pas van het oogenblik af, waarop een hoofdelijke omslag uitgeschreven wordt, is hij aanhangig; dus kan art. 11 Hoofdstuk XIV Corpswet hier niet toegepast worden.

Het wordt eene zaak van kieschheid.

Om tot eene beslissing te komen moet nagegaan, welke beteekenis het tekort in de feestkas heeft. Het tekort is a. h. w. uitdrukking van **crediet aan het corps in den lustrumtijd**; elk corpslid genoot den laatsten zomer van dat crediet en de beer, door de gezamenlijke leveranciers aan het corps gezonden, moet betaald door het „corps in Juli”.

Ieder, die in Juli corpslid was, zal zijn aandeel in dien grooten beer moeten storten.

Deze opvatting, die mij onder het schrijven duidelijk werd, is niet steeds gehuldigd.

Men redeneerde:

„Bij het toetreden tot eene vereeniging verkrijgt men hare rechten, neemt echter ook verplichtingen op zich, beiden in de vereenigingswetten vastgelegd; men kan van de genoegens en voordeelen van de vereeniging gebruik maken, maar moet ook de lasten en nadeelen dragen. Men is met zijn lid worden mede aansprakelijk voor de schulden der vereeniging”.

Dit is wel waar, maar men zag daarbij over het hoofd, dat er een onderscheid bestaat tusschen het toetreden tot eene gewone vereeniging of corporatie en het toetreden tot het corps; en ook rust toch niet op de nieuw-toegetroden leden de verplichting om op zich te laten overschrijven **vorderingen van het corps op oud-corpsleden?**

Voor men toetreedt tot eene vereeniging zal men op de hoogte gesteld worden van de voor- en nadeelen aan de

vereeniging verbonden en bijv. inzage in de boeken krijgen; wordt zulks niet aangeboden, dan zal men het vragen, tenminste als de zaak verstandig en behoorlijk verloopt.

Bij de toetreding tot het corps, met voorafgaanden groentijd, is zulk op de hoogte brengen met inwendige corpszaken vrijwel uitgesloten; de omstandigheden, waaronder men toetreedt, maken zulks bijna ondoenlijk. Niemand zal het vragen, maar men moet dan ook dubbel kiesch zijn bij het beoordeelen, in hoeverre het een juist beginsel is, eene bepaalde groep personen te laten betalen, wat anderen — die men vrijstelt — genoten!

Ik ben er van overtuigd, dat er onder hen, die na het lustrum voor hun corpslidmaatschap bedankten, zullen zijn, die het niet prettig zouden vinden, indien zij niet konden betalen, wat door hen genoten werd!

Naar aanleiding van deze laatste beschouwingen rijst weer eene vraag: Zou het niet goed zijn na de inauguratie verificatie-verslagen aan de nieuwe corpsleden te geven? Ze zijn dan mede-lid geworden en het lijkt me een goed beginsel dan voor hen open te leggen alles wat hen een beter inzicht in het inwendige corpsleven kan geven!

Omdat ik weet, dat velen mijne eerste vraag „Wie moeten betalen”, overdenken en eene meest kiesche oplossing wenschen en om meerderen tot dit overdenken te brengen, waarmee ik meen het corps van dienst te zijn, schrijf ik dezen enkelen regel.

Een gerucht kwam mij ter oore, dat er eene strooming is in het 1^e jaar om geen gebruik te maken in dezen van het stemrecht, hen geschonken door art. 7 Hoofdstuk II der Corpswet. Wij zouden ons kunnen verheugen, indien ze hiermede vertrouwen uitspraken in de kieschheid der ouderen en hun de beslissing lieten over de vraag of 1^e jaars het bedrag van den hoofdelijken omslag gedeeltelijk of geheel mede moeten betalen.

Spoed met inlichtingen en uitschrijven van den hoofdelijken omslag vraag ik, omdat nu de adressen der oud-corpsleden meest nog bekend zijn en eene aanschrijving om althans vrijwillige bijdrage nu, kort na het lustrum, het best vrucht zal dragen.

T.

Naar aanleiding van de publicatie der Hooggeleerden der Bouwkundige afdeling werd door de Centrale Commissie voor de Studiebelenen onderstaand schrijven verzonden.

*Aan de Afdeling Bouwkunde der
Technische Hoogeschool.*

Hooggeleerde Heeren.

Met groote belangstelling is door de Centrale Commissie voor de Studiebelenen kennis genomen van het schrijven, door de Hooggeleerden uwer Afdeling in September laatstleden gepubliceerd, en aan de bouwkundige en civiele studenten bij hunne inschrijving uitgereikt, het schrijven waarvan de hoofdzaak uitmaakt een algemeene raad door Hunne Hooggeleerden aan de Studenten gegeven om aan te dringen op het vervaardigen der ontwerpen op de teekenzaal; met groote belangstelling, niet alleen om het gewicht der zaak voor de Afdeling Bouwkunde, maar ook om het

belang van een goede oplossing dier kwestie voor de geheele Technische Hoogeschool.

Allereerst is onze aandacht gevallen op de beide punten door Hunne Hooggeleerden onder 1° en 2° aangehaald, als zijnde de door studenten medegedeelde en door Hunne Hooggeleerden blijkbaar niet steekhoudend geachte redenen voor de veroordeelde arbeidsmethode. Wij nemen de vrijheid U voor alles met onze meening omtrent de werking dezer factoren, welke o.i. nog met een dienen te worden aangevuld in kennis te stellen. In het Rapport der Organisatie ter behartiging van de Studiebelenen der ingeschrevenen aan de T. H. dat wij de eer hadden in Juni l.l. Uwe Hooggeleerden aan te bieden zijn op bladzijde 96, onder het hoofd „Juiste mate van zelfstandig werken” de o.i. in dezen werkzame oorzaken kortelijks aangewezen; het zij ons vergund hier in meer uitvoerige beschouwingen daarvan te treden; wij willen daaraan toevoegen een bespreking van de gevolgen van het teekenen al of niet voortdurend op de zaal.

Onder de oorzaken van het bedoelde verschijnsel willen ook wij allereerst noemen het feit dat een teekenzaal op zichzelf niet de aangewezen plaats lijkt om goed, d.i. intensief te werken; daarvoor immers is noodig een maximum van gunstige uiterlijke omstandigheden, voor elke persoon andere, en voor elk alleen te vinden daar waar hij zijn eigen meester is; moge ieder van deze een kleinigheid zijn, samen vormen zij de omgeving die tot werken stemt, ja prikkelt en die het minst afleidt. Vooral bij het ontwerpen, d.i. het tastend combineeren van nog onvaste voorstellingen, met voortdurende toetsing aan de gestelde eischen, daarna het nader tot het bewustzijn brengen der vaaggevoelde onderdeelen, met de dan steeds terugkeerende conflicten van willen en kunnen, van bedoeling en programma, het nauwgezet overwegen van de betrekkelijke waarde van esthetische en praktische bedenkingen tegen deze of gene oplossing — vooral bij dergelijke subtiele vermoeiende arbeid, herhalen wij, dienen de uiterlijke omstandigheden absoluut zoo gunstig mogelijk te zijn. Wij moeten er dus ook op wijzen dat in de praktijk daar waar gewoonlijk gezamenlijk wordt gewerkt, dat eigenlijke ontwerpen veelal buiten de bureau's geschiedt; dat het bureau-werk voor het meerendeel van minder orde is dan wat bij het uitbrengen van een ernstige schets moet gedaan worden.

Het is niet dan ten koste van een uiterste inspanning en gewoonlijk slechts onder de werking van bijzondere prikkels dat de daartoe noodige concentratie van gedachten onder ongunstige omstandigheden kan worden bereikt. Het lijkt ons niet noodig de op de teekenzaal ondervonden belemmeringen hier nader uitvoerig te beschouwen; belemmeringen tot intensieven arbeid, als daar zijn: het niet te vermijden gepraat en geloop, de ongevraagde bezoeken van zich een oogeblik ontspannende mede-studenten, slechte, soms rookbezwangerde atmosfeer, een niet altijd normale temperatuur en dergelijke; wij hopen door het bovenopgemerkte Uwe Hooggeleerden te hebben doen voelen, dat het niet anders dan natuurlijk genoemd kan worden, wanneer bij de studenten onder den drang de voor rustigen arbeid meest geschikte gelegenheid op te zoeken, de neiging ontstaat niet op de zaal te teekenen.

Een zeer belangrijke en naar ons dunkt dikwijls als beslissend te beschouwen oorzaak van het thuis teekenen, is de gelegenheid die menigeen daardoor krijgt langen tijd achtereen, met zoo min mogelijk storende onderbreking, aan een project te werken. De rooster der lessen wijst aan, op welke uren men wekelijks van assistentie in verschillende vakken verzekerd kan zijn; het kan evenwel, dunkt ons, zelfs niet wenschelijk, laat staan noodzakelijk genoemd worden dat de student den rooster te dien opzichte stiptelijk volgt, een opvatting die ook hooggeleerde aanhangers telt; immers in dit geval zou het teekenen aan eenig project telkens met eenige dagen tusschenpoozen geschieden, wat nog voor de snelheid nog voor de kwaliteit van het werken gunstig kan zijn. De trouwens algemeen gevolgde betere methode brengt mede, dat men eenigen tijd achter elkaar zich met een opgaaf bezighoudt, totdat die in haar geheel in een volgend stadium is gebracht.

Vanzelf volgt daaruit dat menigeen ook wenscht te teekenen op uren, niet voor assistentie aangewezen; hoewel nu de meeste zalen wel is waar den geheelen dag zijn geopend, kan moeilijk ontkend worden dat vooral in den winter op de bedoelde uren de zalen bijzondere bezwaren in den weg leggen aan een zich-behagelijk-gevoelen, terwijl de evidente voordeelen van het werken op de zaal — hulp

en studiemateriaal — vervallen zijn; en de gelegenheid 's avonds te werken in elk geval buitengesloten is.

Hij bovendien, die als oudere jaars slechts weinig kolleges behoeft te volgen en die zooals veelvuldig voorkomt, zijn woonplaats niet in Delft heeft, diende zich, wanneer hij dan zijn teekeningen niet gedeeltelijk thuis bewerkt, alleen voor het teekenen, zonder dat assistentie wordt verleend, den geheelen dag van huis te begeven, met al het verlies aan tijd en moeite daaraan verbonden; en schiet het werken slecht op, heeft hij eenig teekengerei niet bij zich, dan gaat veel tijd verloren die anders aan ander werk, dat hij thuis wel bij de hand heeft, nuttig had kunnen worden besteed.

Doch ook voor een student die hier ter stede woont, is het heen en weer trekken naar de zaal, het naar huis gaan tusschen de middag een oorzaak van belangrijk en niet altijd door equivalente hulp vergoed tijd- en energieverlies.

Waar aldus een keus gedaan moest worden tusschen ononderbroken werken thuis en op bepaalde uren, min of meer van de woonplaats verwijderd, — op de zaal — is het te begrijpen dat menigeen zelfs zonder nauwgezette overweging van andere gevolgen, dikwijls trouwens langzamerhand en als 't ware ongemerkt, naar de eerste methode is gaan werken.

Het wil ons voorkomen dat de in bedoeld manifest onder 2° genoemde oorzaak: „vrees voor verlies van zelfstandige ontwikkeling en persoonlijk karakter door geregelde aanraking met docenten en studenten” niet in die mate als zoodanig werkt, waarin dat naar uit deze aanhaling blijkt door U wordt verondersteld. Een zoo algemeen te formuleeren reserve wordt onder de studenten, die zich juist allen bewust zijn van den persoonlijken omgang met de docenten zeer veel te kunnen leeren, werkelijk niet of slechts sporadisch gevoeld. Waar wij in het bovenaangehaalde Rapport, t. z. p. ervan spreken dat bij het thuiswerken „de ontwikkeling van zijn (des students) denkbeelden omtrent het ontwerp niet, voor zij vasten vorm aannemen, door een goed bedoelen, maar niet daarbij aansluitenden raad (wordt) gestremd, wordt naar ons inziens inderdaad op de eenige vrees bedoeld waar hier ooit sprake van zou kunnen zijn: d. i. de vrees dat de uit den aard der zaak nog gebrekkige voorstellingen die de ongeoeffende van eenig bepaald zich in staat van wording bevindend project op verschillende punten heeft, ten gevolge van een te vroeg geplaatste aanwijzing, waarvan hij, juist dóór zijn onontwikkeld inzicht, de draagwijdte niet beseft, gestoord worden, en de loop van zijn gedachtengang, voordat die hem zelf duidelijk is, partieel gewijzigd. Alhoewel wij van harte erkennen dat, gezien de vrijheid welke de docenten Uwer Afdeeling aan de studenten laten bij de keuze van de hoofdgedachte hunner plannen, deze vrees niet altijd gerechtvaardigd is, meenen wij haar hier bij deze opsomming van de oorzaken der neiging tot thuiswerken, niet te mogen weglaten; een meer algemeene vrees voor aanraking met docenten en collega's, zooals in het bedoelde schrijven besproken, wordt, wij herhalen het, niet gevoeld.

Wij hopen Uwe Hooggeleerden hiermede een getrouw beeld gegeven te hebben van de behoeften, welke den student in het algemeen tot het thuiswerken doen neigen: de behoefte aan eene zoo gunstig mogelijke omgeving, aan de gelegenheid met weinig onderbreking en wanneer het hem schikt te werken, aan een ongestoorde ontwikkeling zijner denkbeelden, zolang die naar zijn meening nog geen critiek kunnen velen. Dat juist de laatste jaren deze behoeften zich sterker hebben doen voelen lijkt ons verklaarbaar uit de omstandigheden, dat het aantal spoorstudenten betrekkelijk steeds stijgende is, een blijvend verschijnsel dat het groote getal studenten het werken op de zalen niet gemakkelijker maakte, — maar vooral uit de vernieuwing in de ideeën over de bouwkunst welke aan de ontwerper zonder twijfel hooger eischen stelt, en den jongen, ontvankelijken student meer dan vroeger tot een zoeker maakt, die tracht eigen gedachten te formuleeren, maar die juist door hunne betrekkelijke zwakheid het licht der critiek voor zij volledig doorwerkt zijn zéker niet kunnen verdragen.

Behalve de bevrediging der bovengeschetste behoeften heeft het niet op de zaal teekenen echter ook nog andere gevolgen: en niet altijd worden door hen die een of andere methode van werken tot de hunne maken al deze voldoende voorzien en overwogen. Hier echter dient evenzeer daarop onze aandacht gevestigd te zijn.

Een zeer belangrijk punt, allereerst, is de wijze waarop de student, al naar hij op de zaal of thuis teekent, verschillende esthetische of constructieve moeilijkheden overwint: is hij — op de zaal — in de gelegenheid met een

minimum van moeite een collega, of een assistent even te raadplegen, dan is de verleiding men mag zeggen onweersstaanbaar, zichzelf daarmee de moeite van het zoeken naar een oplossing te besparen; dikwijls wanneer meermalen bijstand gevraagd is, zijn zodoende de moeilijkheden, die zich bij het werken met eigen kracht zouden hebben voorgedaan, niet opgemerkt, zijn de eigenlijke problemen niet tot den student doorgedrongen, beseft hij dus niet precies de waarde der voorgelegde oplossingen in verband met de gegevens.

Werkt hij thuis, dan is hij genoodzaakt, wil zijn arbeid niet de eerste maal de beste dat hij onder de oogen van den docent komt als waardeloos ter zijde geschoven worden, „hij is genoodzaakt zelf nauwkeurig alle vraagpunten te onderzoeken” (Rapport, t. z. p.); hij moet zich ernstig met de moeilijkheden bezig houden, strijdig lijkende praktische eischen op hunne betrekkelijke waarde onderzoeken, zich op de hoogte stellen wat hij met eenig materiaal kan doen; hij zal trachten voorkomende problemen zoo goed als het hem met studie en moeite mogelijk is zelf op te lossen. Dat hij daarbij genoodzaakt is literatuur te raadplegen: lijkt ons hiervan een niet te onderschatten voordeel; hij zoekt op de Afdeeling en in de welvoorzene Bibliotheek der T. H.; hij krijgt van alles onder de oogen, noteert titels om ze later terug te kunnen vinden, schaft zich wellicht de werken aan, die hem 't meest bruikbaar blijken, en vormt zich zodoende een ervaring in het opsporen van gegevens die hem later wanneer hij de tijdens de studie telkens en telkens ontvangen hulp moet ontberen van groote waarde is. In 't algemeen kan men dus zeggen dat door een verstandig thuis teekenen worden ontwikkeld den zin voor nauwkeurig analyseerend denken, en de zelfkritiek; bovendien sluit het uit een werken naar sleur of conventie op eenig gebied. Als een voordeel, hiertegenover, van het voortdurend zaalteekenen noemen wij dat, moge de student al minder eigen oplossingen leveren, hij wel met minder moeite even goede of betere zal krijgen, dikwijls, en dat als gevolg van terloops geuite vragen meermalen een vruchtbare gedachtenwisseling kan ontstaan. Daarnaast is hij instaat steeds belangrijk studie-materiaal te raadplegen, zooals hij nooit anders onder zijn bereik zal krijgen.

Als het ernstigste nadeel van het gewoonlijk thuis teekenen zouden wij willen noemen de kans dat de voeling tusschen docent en leerling verloren gaat; wanneer de laatste verzuimt met betrekkelijk kleine tusschenpoozen den eerstgenoemde van zijn arbeid op de hoogte te brengen, ontstaat inderdaad een toestand die voor den docent zeer onaangenaam, en voor de vorming van den student niet anders dan verkeerd kan zijn; een toestand waarbij de hoogleeraar de studiën zijner leerlingen niet meer kan leiden, waarbij zij zich, zonder daartoe de bedoeling te hebben gehad, maar als onvoorzien gevolg van eenige wijze van werken, aan zijnen invloed hebben onttrokken. Het wil ons evenwel voorkomen dat dit niet noodzakelijk een gevolg is van elk minder regelmatig op de teekenzaal werken, maar dat een verstandig toegepaste methode van meestal thuis werken, dit gevolg niet na zich zal slepen.

Het spreekt vanzelf dat wanneer een ernstige bedoeling ten grondslag ligt aan het gaan werken niet op de zaal, de kwaliteit en zeker de kwantiteit van het geleverde werk niet achteruit mogen gaan. Waar wij hebben betoogd dat in het algemeen het beste gewerkt wordt onder de gunstigste omstandigheden, en waar deze omstandigheden slechts daar waar iemand meester is, door hem op 't gunstigst kunnen worden gedwongen, mag men van hen die thuis werken, eischen dat zij naar hoeveelheid en hoedanigheid het beste leveren wat zij kunnen. Hij, die thuis gaande werken, minder ijver betoont dan op de zaal, of meent dat tegenover het gemis aan hulp niet een verdieping der studie behoort te staan, toont zich daardoor natuurlijk voor elk meer zelfstandig werken onrijp; daarnaast zal het echter ook voorkomen dat de in het bedoelde manifest veroordeelde methode op de werkkraft en studielust en daarmee op de resultaten van zijn arbeid een duidelijk waarneembaren gunstigen invloed uitoefent. Waarmede wij betoogen willen, dat ten aanzien van deze punten niet van algemeene gevolgen kan worden gesproken.

Wanneer wij ons na deze beschouwing van oorzaken en gevolgen afvragen welk antwoord moet worden gegeven op de cardinale kwestie: Kan in alle omstandigheden gelijkelijk de voorkeur worden gegeven aan één der beide onderhavige arbeidsmethoden? dan mag ons antwoord niet

anders dan ontkennend luiden: inderdaad meenen wij dat men géen algemeenen, voor ieder en voor altijd gelijklijdenden regel kan doorvoeren dan tot schade voor de uitwerking van het onderwijs. De verschillende gevolgen van het werken op een of ander wijze nagaande, ontwaart men dat hun gewicht in een bepaald geval afhankelijk is van persoonlijke of voor een persoon tijdelijke omstandigheden, dat de onderlinge verhouding hunner waarden voor één student geheel anders kan dan voor een tweede, voor elk anders in zijn eene studiejaar of in een volgend, anders voor dit vak of voor het gindsche, voor deze ontwerpen of voor gene, voor een eerste stadium van een projekt of voor een later.

In het algemeen reeds is zelfs de beteekenis der kwestie eene gansch andere bij het ontwerpen en bij het afwerken. Bij het eerste doen zich zoowel de bezwaren van de zaal: onrustige omgeving, onderbroken werken en critiek op nog niet voldoende overdachte punten als hare voordeelen: meer studiemateriaal, onmiddellijke opsporing van principieele fouten het sterkste voelen; maar het lijkt ons dat deze bezwaren dikwijls voor een groot deel ondervangen kunnen worden wanneer veel werk wordt gemaakt van voorbereidende schetsen: er is dan geen enkele reden waarom grondfouten bij het verder gaan zouden worden geduld, omdat immers geen omvangrijke arbeid waardeloos wordt bij het omwerken. Gedurende de perioden van het ontwerpen kan dan bovendien de student zonder eenige moeite geregeld, op de meeste middagen die voor assistentie zijn aangewezen, ter zale trekken, zoodat hij in vergelijking met de geregeld daar werkenden geene leiding van den docent mist. Zonder dat het stelselmatig maken van uitvoerige schetsen vóór de net-teekening dus het thuis-teekenen, voor zoover het 't ontwerpen betreft, ook slechts eenigszins algemeen preferent maakt, doet het naar onze meening wel verschillende schaduwzijden verdwijnen.

Wat nu betreft het afwerken der teekeningen, op de zaal, — te dezen aanzien dunkt ons de kwestie niet van ingrijpenden aard. Wij kunnen ons niet voorstellen dat, wanneer wat bij een kleine faculteit niet moeilijk is te controleeren, voldoende waarborg bestaat tegen fraude, door Uwe Hooggeleerden ernstige bezwaren worden gevoeld tegen het eindigen der teekeningen daar, waar een student dit om een of andere reden — hetzij om het afmattende heen en weer reizen te vermijden, hetzij wegens de aanwezigheid van bijzonder teekengerei thuis, hetzij omdat op de zalen de teekeningen moeilijk zijn schoon te houden — het liefste doet, wanneer hij, dit spreekt van zelf, van het opwerken alleen behoorlijk iets terecht kan brengen.

Zooals in het bovenstaande terloops reeds herhaaldelijk is opgemerkt, kan in het algemeen van thuiswerken slechts sprake zijn in de oudere studie jaren, of, juister uitgedrukt, bij de studie van een vak waarin men reeds eenigszins thuis is.

De vooropgezette algemeenheid van den in het hier beoogde schrijven gegeven raad, willen wij dan ook gaarne als gegrond erkennen voor zoover het betreft de aanvangstudie voor eenig vak. Naarmate evenwel een student in eenig vak verder komt, worden — het lijkt ons inderdaad niet te ontkennen — de voordeelen van het gedeeltelijk thuis-teekenen grooter, het werken moet doordachter, intensiever geschieden, enkele nadeelen van het zaalteekenen worden eerst recht gevoeld. Het hangt weder geheel van persoonlijke omstandigheden af, wanneer de behoefte aan meer zelfstandigheid zich ernstig zal doen gevoelen; het hangt o. i. óók daarvan af of en wanneer die behoefte mag worden bevredigd.

Dit tijdstip principiëel, zooals door de Hooggeleerde opstellers van het manifest is gedaan, te verschuiven tot aan het verlaten der T. H. wil ons evenwel niet redelijk voorkomen; het vijfde jaar, om dit voorbeeld te nemen, is steeds door Uwe afdeeling, naar wij met zekerheid meenen te mogen opmerken, bedoeld als een overgangsjaar naar de praktijk: eenige meerdere zelfstandigheid, in het 5^e jaar eventueel als gevolg van thuiswerken, lijkt ons volgens dien gedachtengang niet anders dan gewenscht.

Het zij ons vergund met enkele meer persoonlijke verlijkingen de ongelijksoortigheid van de studenten ten opzichte van de kwestie, waardoor het aanleggen van een algemeene maatstaf o. i. onmogelijk is, nader toe te lichten.

(Zie vervolg Tweede Blad).

 ADVERTENTIEN.

De Senaat van het D. S. C. heeft wegens wanbetaling
geroyeerd

als lid van het Delftsch Studentencorps den Heer

W. Th. HOLTAPPEL.

Namens den Senaat,

W. H. VAN LEEUWEN, *President.*

J. B. A. KESSLER, *Secretaris.*

L. W. VELÚ, C. I.

Repetitor Natuurkunde, Electrotechniek en Wiskunde
verhuisd van SPOORSINGEL 134, naar

Oranje-Plantage 35.

Werkverschaffing.

De COMMISSIE van VRIJWILLIGE ARMENBEZOEK-
STERS van het BURGERLIJK ARMBESTUUR te DELFT
wenscht **werk te verschaffen** aan naaisters en breisters.

Zij roept de **medewerking** in van H. H. Studenten door
eventuele **reparaties aan kleding enz.**, door hare be-
middeling te willen laten verrichten. Desgewenscht kunnen
kledingstukken worden afgehaald en teruggebracht.

Adres: Bureau v. h. Burgerlijk Armbestuur, Oude Delft 169.

Door een kapitaal-krachtige binnenl.
Ongevallenverzekerings Mij. wordt een

Vertegenwoordiger

gezocht met **connectiën** onder H. H.
Studenten der T. H. Hooge provisie.
B. g. g. vaste toelage.

Br. fr., lett. T343, aan TERNEDEN'S BOEKHANDEL,
Rotterdam.

TOTALE OPRUIMING

van alle voorhanden

**Gravures, Etsen, Gekleurde Platen,
Fotografieën en Fantasiekaarten,**

tegen veel verminderde prijzen.

Zeer geschikt voor Kamerversiering.

J. VIS JR.,

Boekhandel, OUDE KERKSTRAAT.

**KLEINE DIAS
DAMSTRAAT 14. AMSTERDAM.
Interc. Telefoon 7659.**

betaalt **veel geld** voor **net gedragen** heeren-
kleding.

Door het **geheele** land te ontbieden, **zonder
vergoeding** van reiskosten.

Goederen kunnen toegezonden worden tegen
onmiddellijke verzending van het bedrag
berekend tegen de **hoogste** waarde.

Rijkstelefoon gesprekken worden vergoed.

Een Bouwkundige, zijn avonduren
beschikbaar hebbende, vraagt teeken-
werk voor H.H. Studenten uit te voeren.

Brieven onder No. 5013, Bureau van dit Blad.

Te huur aangeboden:

**3 mooie gemeubileerde Kamers met
frissche Slaapkamers** met of zonder pension.

Gelegenheid voor **Koffie- en Eettafel**, prijs billijk.
Adres VAN LEEUWENHOEKSINGEL 37.

Aangeboden:

gemeubileerde Zit- en Slaapkamers,

in het centrum der stad, met of zonder pension, voor 1 of
2 heeren. Allen aan straat gelegen.

Te bevr. Boekh. J. WALTMAN JR., Binnenwatersl. 33. S.W.

2 GEMEUBILEERDE KAMERS te huur,
boven en beneden, f 18 en f 20, met of zonder pension.

Tevens gelegenheid voor

KOFFIETAFEL.

Adres Van Leeuwenhoeksingel 39, bij het Station.

GELEGENHEID goed te dineeren
voor club van zes of meer Heeren
à f 0,80 of f 1,--.

UITZENDEN VAN DINERS
in verwarmde bussen van af f 0,80 per persoon.

— Bij abonnement lager tarief. —

Adres OUDE DELFT 180 a.

AANGEBODEN:

een Koffie- en Eettafel.

Adres OUDE DELFT 178.

AANGEBODEN:

Koffietafel voor 6 à 7 personen 30 cts.
Eettafel voor 6 à 7 personen 80 cents.

Adres HAVENSTRAAT 37a.

TE HUUR AANGEBODEN:

2 gemeubileerde Kamers met slaapkamers

12 en 16 gulden per maand. Tevens gelegenheid voor

een EETTAFEL van 6 à 8 HEEREN,
à f 0,75 per persoon. Adres PHOENIXSTRAAT 31.

Gas- en Petroleum-Kachels.

D. HUURMAN,

Hypolitusbuurt 22.

Grootste sorteering

STUDEERLAMPEN,

Gascomforen, Gummislangen,
enz. enz.

Lig-, Zit-, Spons- en Voetbaden.

STAANDE LAMP,

speciaal ingericht voor teekentafels.

Kachels in Huur.

TWEEDE BLAD

behoorende tot het STUDENTEN-WEEKBLAD
van 24 OCTOBER 1908. No. 4.

Er zijn krachtige personen, op wier werkkraft het meer of minder aangename der omgeving, gedruisch en herhaalde afleiding geen merkbaaren invloed hebben, die integendeel in een zeer rustige omgeving, alleen zijnde, den prikkel tot het werk missen. Daartegenover staan anderen, voor wie een zoodanige omgeving om flink te werken een onontbeerlijke voorwaarde is, voor wie dus de boven eerst aangewezen behoefte een zeer dringende is. Zij, die meer trachten een uitgebreide teekenervaring op te doen, zonder voor alle problemen zelf een antwoord te hebben gezocht, zonder ook een onderwerp voor het maken van een projekt te willen uitputten, zullen veel meer nut trekken van een voortdurende assistentie dan andere wier karakter medebrengt dat zij zich voor elk hunner oplossingen willen kunnen verantwoorden. Naarmate het iemands lust is zelf in boek en tijdschrift te snuffelen, naarmate iemand meer studie-materiaal kent of heeft, naar die mate is dat wat op de teekenzaal te vinden is, vooral voor konstruktieve kwesties, voor hem minder onontbeerlijk. Wanneer eenig onderwerp een student in het bijzonder interesseert, zal er hem meer dan bij andere aan gelegen zijn, met zoo min mogelijk onderbreking er aan te werken.

Hij die slechts werk van goede hoedanigheid kan leveren door nauwgezet arbeiden, die zich slechts betrekkelijk langzaam een juist beeld van zijn bedoelingen vormt, zal eerder wenschen eerst gecritiseerd te worden wanneer hij 't met zich zelve eens is, dan de maker van snelle en handige kombinaties, die snel een situatie kan overzien; omgekeerd zal het een welbespraakte minder kunnen schelen wanneer zijn werk wordt aangevallen, dan iemand die minder gemakkelijk uit zijn woorden komt. Wie zijn teekeningen graag in min of meer gevoelige technieken afwerkt, voelt veel sterker het bezwaar dat zij op de zaal zeer moeilijk zijn schoon te houden, dan wie grovere methoden verkiest.

En wij zouden deze reeks van voorbeelden met een ongelimiteerd aantal kunnen vermeerderen, die alle er op wijzen hoe de eene student om andere redenen deze of gene methode prefereert dan de andere, hoe zij er ook andere gevolgen van ondervinden.

Wij hopen, om tot de gestelde hoofdvraag terug te keeren, Uwe Hooggeleerden door deze uiteenzettingen te hebben doen voelen welke principieele bezwaren wij koesteren tegen een generaliserenden raad ten aanzien van het thuisteekenen. Zooals ook reeds uit het voormelde Rapport (blz. 49, onder „Teekenen al of niet op de Zaal”) Uwen Hooggeleerden zal zijn gebleken, wenscht onze Commissie niet te ontkennen dat in de Bouwkundige Afdeeling van de vrijheid, tot nog toe bestaande ten aanzien van het thuisteekenen, een te ruim gebruik is gemaakt.

De Commissie moet het evenwel betreuren dat de Hooggeleerden Uwer Afdeeling zijn overgegaan tot het geven van een generaliserenden en min of meer opzienbarenden schriftelijken raad, zonder eerst door stelselmatige aanwending van het o. i. eenig, maar zeker allereerst aangewezen middel: het persoonlijk overleg, te hebben getracht onjuiste begrippen bij de studenten over de voor elk gewenschte mate van zelfstandigheid uit den weg te ruimen.

Tot onzen spijt achten wij ons genoodzaakt de laatste alinea van het schrijven, die het verzoek bevat, niet na het aanvangsuur der oefeningen op de zaal te komen, niet met stilzwijgen voorbij te gaan. Wij erkennen dat het verzoek in den gedachtengang van het geheele manifest als consequentie past, maar onze Commissie wil u niet verhelen dat haar een toestand waarbij de inhoud van dezen wenk als een voorschrift zou gelden, om redenen geheel buiten de boven besproken kwestie liggende, in hooft mate ongewenscht voorkomt. De vrijheid van tijdsgebruik is voor de Nederlandsche Hoogescholen een der meest essentieele, een der belangrijkste kenmerken; er is geen omstandigheid die zoozeer het zoeken van een

geestelijke en lichamelijke ontspanning en inspanning buiten het vak, enger genomen, in de hand werkt; deze onontbeerlijke voorwaarde tot het blijvend opbloeien eener breede algemeene ontwikkeling dient naar onze meening met zorg voor elke verzwakking bewaard te blijven. Die vrijheid nu zou zeer zeker in het gedrang komen, zoo niet theoretisch dan toch praktisch, wanneer men slechts zou kunnen kiezen tusschen niet- en den geheelen middag komen. Het voorbeeld van een college lijkt ons niet geheel juist getroffen: ten eerste omdat een oefening zóóveel langer duurt en men dus eerder zal wenschen een gedeelte van dien tijd aan andere bezigheden te besteden, ten tweede omdat te laat binnenkomen op een college, waar een geheel auditorium naar één spreker luistert, onvergelykelyk meer hindert, dan het gaan of komen op een teekenzaal, waar toch voortdurend moet worden geloopt en gepraat.

Om niet misverstaan te worden in onze bedoelingen, willen wij ten slotte nog uitdrukkellyk opmerken, ons ten volle er van bewust te zijn, dat het geheel misplaatst zoude wezen wanneer de Commissie in dezen brief, welke zij om het groote en algemeene belang der zaak wenscht te publiceeren, inging tegen den persoonlijken raad van de ondertekenende Hooggeleerden aan de studenten, welke in het bedoelde manifest ligt opgesloten. Het is, zooals wij reeds schreven, slechts de vooropgezette algemeeneheid van dien raad, welke de Commissie heeft teleurgesteld. Waar deze evenwel, van zelf sprekend deel uitmaakt van een algemeene opvatting omtrent de studie, welke uit de geheele leiding zal blijken, waar de kwestie voor deze en andere faculteiten haar hoogst belangrijk voorkomt, en door het manifest urgent is geworden, heeft de Commissie zich toch verplicht en gerechtigd geacht Uwe Hooggeleerden hare meening te dezer zake ten volle gemotiveerd en uitvoerig toegelicht openbaar voor te dragen. De Commissie is ervan verzekerd dat deze hare meeningen door een overgrote meerderheid der studenten, ook van die Uwer Afdeeling, worden gedeeld; het is daarom haar innigen wensch dat door Uwe Hooggeleerden bij de leiding der tekenoefeningen met deze opvattingen rekening kunne worden gehouden. De Commissie hoopt door dit schrijven daartoe het hare te hebben bijgedragen.

Inmiddels heb ik de eer te zijn met de meeste hoogachting,

Namens de Centrale Commissie
voor de Studiebevelangen,

Uw dw.,

(w.g.) F. A. VENING MEINESZ.
Voorzitter.

Openbaring.

Al jarenlang had hij verlangd naar den tijd, dat hij student zou zijn. Soms had hij verhalen gehoord uit de studentenwereld, lange verhalen van gloeiende fuiven, van drinken en kroegjolen, die hij niet begreep, die kwamen als uit een heel andere wereld, een hel-lichte wereld van heerlike zonnegloed en vurige muziek, maar nog niet helder te zien door de sluier van geheimzinnigheid die het omgaf.

Soms, midden in zijn eentonig leven, in het donkere schoollokaal of bij zijn huiswerk, kon het plots in hem opkomen, hoe 't wel zou zijn op een kroegjool. En lang kon hij er dan over zitten peinen, starend voor zich uit, als zag hij ver, heel ver weg, een hel lichtplekje, waar het geheimzinnige feest gevierd werd. Dan dacht hij aan wat hij gehoord had van dronken studenten en woeste cortèges, soms even angstig twijfelend of het niet slecht zou zijn er aan mee te doen, maar dadelik daarop zich schamend dat hij zo kinderachtig was geweest; dacht aan wat ze hem verteld hadden van schitterende muziek en grootse feeststemming — en hij begreep het niet.

Hij liep groen en er waren eerstejaars, die hem vertelden, dat het éne jaar, dat hen van de groenen scheidde, een

groot, zeer groot verschil betekende, omdat het was het eerste studentenjaar, het jaar, waarin ze geleerd hadden wat vrijheid betekende — en hij begreep het niet.

Ook zag hij nu hoe de studenten feest vierden, zag hoe ze allen opsprongen als de muziek begon, en brulden en dansten; en sommigen staken geestdriftige speeches tegen hem af over zijn nietigheid, vergeleken bij hun hoge feeststemming — maar hij begreep het niet.

Hij werd geïnagureerd; wel kwam hij onder den indruk van de plechtige ernst der woorden die tot hem gesproken werden, maar 't was slechts een vaag onbestemd gevoel zonder denken, want hij besepte nog niet, hoe groot de stap was van het burgerschoolleven in de studentenwereld, begreep niet wat het betekende, in te treden het nieuwe tijdperk van zijn leven, zijn studententijd.

Maar nu was het de eerste kroegjool, en 't was voor hem één heerlijk mooie openbaring van machtige stemming, van grootse gevoelens, van wijde gedachten, zoals ze nooit hadden kunnen wonen in zijn klein jongensgemeed.

Langzaam was het over hem gekomen met wonderlijk zoete bedwelming, een zachte tovermacht had hem als het ware omvangen, die zijn lichaam zo heerlijk licht maakte en zijn gedachten verwaasde tot een nevel van licht en onbestemd mooi. Hij hoorde alles ver weg, versmeltend in een verward gegons. Een ogenblik zat hij stil, met gesloten ogen, om te leven in de wonder-mooie wereld die hij zag.

Het was zomer, hij lag aan een groote vijver, en strakke warmteglod hield alles omspannen. Witte bloemen bleiden om hem heen, die met hun verdovende geuren hem wiegden in zachte slaap. En er kwamen nymfen uit het bos, en zij dansten om hen heen, terwijl heel in de verte een vreemde muziek hun dans begeleidde. 't Waren kleurige lichte toontjes, die rondhuppelden in kleine melodiën, waarbij de nymfen rondsprongen, zacht bewegend de slanke lijfjes; eindelijk verenigden alle melodiën zich in één lichtsprongetje en de nymfen waren verdwenen. — Toen was er een drukkende stilte om de vijver. De warmte trilde over het gladde water en de bomen stonden roerloos, de sierlike takken stil hangend over het water als in bange afwachting.

Toen barste het opeens los, met onweerstaanbaar geweld, verbrekend alle betovering, en hij sprong op, als krankzinnig van vreugde. De muziek juichte door de zaal, hoog boven zich uitslingerend een schetterend fanfare. En alles sprong en brulde om hem heen, in woeste extase, en daar ging het met wild gejuich over tafels en stoelen en het was of heel het gebouw zou instorten van het daverend lawaai. 't Was één kokend, ziedend geheel, waarboven de muziek steeds uitschetterde met het kopergeruis. Hij trilde van machtige ontroering, voelend al wat vurig en jong in hem was opstormen met allesverwinnende kracht en hij jubelde uit de reuzeblijheid, te groot voor zijn kleine lichaam, de vreugde over de vrijheid, de onafzienbare, eindeloze vrijheid, die hij om zich wist.

Hij ging naar huis. Buiten stormde het met heftige slagregen. De bomen langs de donkere gracht zwaaiden wild de zwarte takken, ver weg slingerend de bruine blaadjes, die angstig heen en weer dwarrelend neerfladderden in het zwarte water en de glimmende plassen. Machtig joeg de wind door de bomen, ze neer buigend in allesverwinnende majesteit. De huizen scholen angstig tegen elkaar en vroegen om bescherming aan de oude kerktoren, die al zo veel stormen had doorstaan. De wind huilde en loeide, voortjagend in wilde jacht de regen, die de straat striemde en zweepte het water.

En hij begreep de wilde kracht der wind, wist, dat het alles betekende vrijheid, wijde vrijheid, en het was grootser nog dan daar straks.

Hij lachte als hij zag de zwak verlichte ramen, waar mensen sliepen bij een klein nachtpitje, dromend van allerlei nietigheden; lachte bij het idee, dat ze bang zouden zijn voor de wilde wind en de regen, die kletterde tegen de ramen, zij die niet wisten, dat vannacht de vrijheid hoogtij vierde; dat ze zich veilig zouden voelen in hun kleine huisjes, niet begrijpend de almacht der wind; lachte bij de gedachte, dat al die mensjes hadden hun eigen kringetje, waarin ze zich bewegen, er niet uit kunnend en durvend, allen met hun eigen belangetjes, hun strijd over nietigheden, allen nastrevend een onbelangrijk doel, dat ze als het eind van hun nutteloos gewurm beschouwden, allen zoekend naar, strijdend over één klein onderdeelje, terwijl ze niet zagen 't geheel, 't grootse, wijde geheel, dat hij nu voor het eerst besepte.

H. G. N.

Wraak is zoet!

Ze heette Elsje en zat in de vijfde klasse der meisjes H. B. S.

Een paar oogen dat ze had!

Het blauwste blauw van een onbewolkte zomerlucht kon er jaloersch op wezen, en als de zonnestralen over haar blonde vlechten krijgertje speelden, dan leken die oogen twee wondermooie blauwe bloempjes aan den rand van een gouden korenveld.

Maar dat was nog niet alles!

Onder die oogen kwam een klein, licht gebogen neusje heel parmantig te voorschijn en scheen met twee kersroode lippen daaronder in zuiverheid van vorm te willen wedijveren.

In 't kort: Ze was een meisje als uit een sprookje en hij was dan ook vreeselijk verliefd op haar. Hij zat in de vijfde klasse der jongens H. B. S. Hij werkte niet en dacht alleen maar aan haar.

Hij was gelukkig als hij haar op zijn dagelijkschen gang naar school tegenkwam; de dagen waarop hij haar niet ontmoette was hij somber.

Hij maakte slechte Deutsche gedichten die hij haar door een getrouw vriend liet overhandigen en zij — zij lachte er om met haar vriendinnen en stuurde ze hem dan terug met de boodschap, dat hij veel aanleg had om dichter te worden.

Hij was wanhopig en vroeg haar om een rendez-vous. Zij stond het toe.

Met vuur bepleitte hij anderhalf uur lang zijn zaak, anderhalf uur lang hield ze hem voor den gek.

Ten slotte zei ze dat ze medelijden met hem had, maar dat ze hem geen hoop kon geven en als troost voegde ze er bij dat het wel weer gauw zou overgaan.

Hij ging diep bedroefd naar huis en zij lachte hem achter zijn rug uit.

Een maand later was hij genezen, moest hij om zijn eigen dwaasheden van voorheen lachen en zei bij zich zelf: „Elsje, Elsje, pas op als ik wraak neem”.

.....

Twee jaar later.

Hij is nu student en staat aan het station te Delft op de trein voor Den Haag te wachten.

Weldra komt deze binnenratelen en voor hem houdt een coupé stil, waarin alleen een jonge dame zit, een zeer lieve zelfs, zooals hij met kennis van zaken opmerkt. Daar draait ze zich geheel naar zijn kant en plotseling herkent hij haar van twee jaar geleden. Een heel klein duivelachtig trekje vertoont zich om zijn mondhoeken, nu wil hij wraak nemen, maar ze reist eerste klas; hij vliegt terug naar 't loket en koopt een nieuw kaartje en juist als de trein zich in beweging stelt stapt hij haar coupé binnen.

Gelukkig ze is nog alleen!

Met een glimlach om de lippen en ietwat ironie in zijn stem zegt hij: „Dag Elsje”.

„Chut dag Wim” antwoordt ze en bloost een weinig bij zijn onverwachte verschijning, ze had hem daareven nog niet gezien. Ze schijnt niet geheel en al op haar gemak en hij maakt daar gebruik van.

„Dat had je niet gedacht wel Elsje, dat wij nog eens samen van Delft naar Den Haag zouden reizen:

Maar wat heb je daar een heerlijke bloemen.”

Er lag een bouquet lelietjes naast haar op 't kussen.

„In Rotterdam gekregen? Wel, wel, zeker van een aanbieder niet?”

Elsje bloost opnieuw.

„Weet je wel dat het nu juist twee jaar geleden is, dat ik je die rooie rozen gaf; je hebt ze geaccepteerd, maar mijn hart dat ik je er toen bij wilde schenken, dat heb je als iets minderwaardigs versmaad; 't was toch eigenlijk niet aardig van je dat je me toen zoo gepijnigd hebt”.

„Weet je 't nog Els?”

Er ligt iets spottends in zijn toon van spreken, ze voelt dat hij nu de sterkere is, het geen haar verlegen maakt.

„En weet je nog, hoe ik je eens bij dat rendez-vous om een zoen gesmeekt heb en dat je me die niet wilde geven en ook dat je mijn mooie gedichten aan de spot van je vriendinnen ten prooi gaf.”

Het eerste al even wreed als het laatste.

Elsje, Elsje, ik wist niet, dat zoo'n lief meisje als jij, zoo'n ongevoelig hartje hebben kon, dat zoo'n aardig mondje als 't jouwe, zo hard kon zijn tegen iemand, die zoo erg ongelukkig was.

En vindt je nu niet, dat ik gelijk had, toen ik na de genezing van mijn hartewond besloot, om bij gelegenheid een kleine wraak te nemen voor hetgeen je me toen aangedaan hebt, want wraak is zoo zoet.

En Elsje voor we in Den Haag zijn, zal die wraakzucht gestild zijn. Maak je maar niet ongerust, ernstig is ze niet, zoodat je de noodrem met rust kunt laten. Alleen de zoen die je me twee jaar geleden geweigerd hebt, zal je nu ontstolen worden."

En voor ze er op bedacht is, heeft de roof plaats gehad en Elsjes wangen worden rooder dan ooit te voren, maar boos is ze niet.

Als hij eenige minuten daarna in Den Haag afscheid van haar neemt met de woorden:

"Elsje de wraak wàs zoet", bloost ze nog eens, nu voor de laatste keer.

BERICHTEN EN MEDEDEELINGEN.

De Centrale Commissie, vertegenwoordigd door twee harer leden, verkreeg Zaterdag j.l. audientie bij Zijne Excellentie den Minister van Binnenlandsche Zaken, ter aanbieding eener nota, waarin het verzoek was geformuleerd, alsnog op de Begroeting voor 1909 een post te brengen tot verbetering van den toestand van de Bibliotheek der T. H. Dit verzoek was omkleed met de verschillende redenen, welke meerendeels ook te vinden zijn in het desbetreffende stuk in het laatst verschenen Rapport der Commissie.

De Minister gaf de welwillende toezegging, het verzoek der Commissie in overweging te zullen nemen.

—o—

ROOMSCH-KATHOLIEKE STUDENTEN-VEREENIGING „St. VIRGILIUS”.

Feestvergadering ter eere van het IIe Lustrum op 26 Oktober, ten 2 ure, in de bovenzaal der Leesvereeniging, Voldersgracht.

—o—

Toelatingsexamens aan het Eidgen. Polytechnicum te Zürich.

Mech. Techn. Schule.

Geslaagd: A. L. de Bruin Kops — M. F. H. Gebhard — J. W. Mijnsen.

Ingenieurschule:

Geslaagd: G. van Sprang.

Chem. Techn. Schule:

Geslaagd: G. Henny.

ADVERTENTIEN.

AANGEBODEN:

BEILSTEIN. Handbuch. d. Org. Chem. Bd. I, II, III en IV. Ergänzungs. Bd. I, II, III en IV.

DAMMER. Handbuch. d. Anorg. Chem. Bd. I, II 1 en 2, III en Erg. Bd.

ZEITSCHRIFT F. ANAL. CHEM. jr.g. '02, '03, '05, '06, '07, '08, met Aut. u. Sachreg. 1903, 31—40.

CLAASSEN. Die Zuckerfabrikation.

ROSCOE SCHORLEMMER. Anorg. Chem. 2 dln.

Alles in goeden staat. Te bevragen met prijsopgave bij A. S. VAN DER SLUIS, Hemrik (Fr.).

ZELDZAME GELEGENHEID!!!

Te koop aangeboden:

een **HANDCAMERA** 9 × 12 en een **STEREOSCOPECAMERA** 9 × 18,

beide geheel compleet en van eerste klasse fabriikaat.

Te bevragen NIEUWE PLANTAGE 103.

KACHEL

met toebehooren aangeboden.

Te bevragen VOORSTRAAT 45b. Dagelijks van 1—2.

AGENDA.

DEN HAAG.

Zaterdag 24 Oct. Geb. v. K. en W. Gezelschap Prot: „Twintig dagen achter slot”; 8 uur.

Fransche Opera: „Mignon”, met medewerking van Sigrid Arnoldson; 8 uur.

Zondag 25 Oct. Geb. v. K. en W. Gezelschap Poons—Van Biene: „Urbaine 117”; 2 uur.

Geb. v. K. en W. Gezelschap Prot: „Gladde jongens van 't 168ste”; 8 uur.

Maandag 26 Oct. Geb. v. K. en W. Opera-vereeniging: „Tiefland”; 8 uur.

Dinsdag 27 Oct. Diligentia: Concert van Theodore Spiering (viool); 8 uur.

Geb. v. K. en W. N. V. Ned. Opera en Operette „Carmen” (debuut van Mej. Jeanne de Brey); 8 uur.

ROTTERDAM.

Zaterdag 24 Oct. Groote Schouwburg. Opera-vereeniging: „Tiefland”; 8 uur.

Tivoli-Schouwburg. Ned. Tooneel: „De candidatuur van Bommel”; 8 uur.

Zondag 25 Oct. Gebouw v. K. en W. Residentie-tooneel: „Het kind van den kunstenmaker”; 8 uur.

Donderdag 29 Oct. Groote Schouw. Ned. Tooneelvereen.: „De Meid”, daarna „Feest”; 8 uur.

GROOTE SCHOUWBURG.

24 October. Ned. Opera Vereeniging, Amsterdam.

25 October. Kon. Fransche Opera, Haag.

28 October. N. V. Noord Ned. Opera, Amsterdam.

29 October. Ned. Tooneelvereeniging, Amsterdam.

4 November. Kon. Fransche Opera, Haag.

5 November. N. V. „Het Tooneel”, Amsterdam.

8 November. Kon. Fransche Opera, Haag.

9 November. Wiener Operette, Berlin.

11 November. N. V. Noord Ned. Opera, Amsterdam.

12 November. Wiener Operette, Berlin.

16 November. N. V. Noord Ned. Opera, Amsterdam.

18 November. N. V. Ned. Opera, Amsterdam.

19 November. „De Hagespelers”, Amsterdam.

21 November. N. V. „Het Tooneel”, Amsterdam.

22 November. Kon. Fransche Opera, Amsterdam.

23 November. Wiener Operette, Berlin.

25 November. Opera Stadttheater, Barmen.

26 November. Opera Stadttheater, Barmen.

28 November. Schauspielhaus, Dusseldorf.

H.H. Studenten.

S. LOGCHER, VERVERSDIJK 54,

geeft den hoogsten prijs voor gedragen Kleederen, Meubelen, Goud, Zilver, enz; laat zich dagelijks aan huis ontbieden, zoowel binnen als buiten de stad. Brieven worden vergoed.

PIANO'S

van de beroemdste merken, van af
= f 4,— per maand, te huur =

in 't Magazijn van

F. J. RAAR, Nieuwstraat 6-8.

Rekent negen maanden in het jaar met gratis stemmen.

G. J. M. VAN HOEK,
Magazijn van PIANO'S en ORGELS,
OUDE DELFT 29.

Alleen-vertegenwoordiger voor STEINWEG PIANO's.
HUUR PIANO'S van af f 4,— per maand.
Stemmen - Repareeren - Inruilen - Transporteeren
— Taxeeren. —

Gediplomeerd door de Maatschappij tot bevordering der Toonkunst.

Gaskachels te huur
bij D. HUURMAN,
HYPOLITUSBUURT 22.

DELFTSCHE STOOMVERVERIJ EN
CHEMISCHE WASSCHERIJ VAN A. F. BOSMAN,
Oude Delft bij de Peperstraat.

UITSTOOMEN

van alle Heeren-costumes, Dekens, Cache-nez, enz.
Wasschen van Glacé Handschoenen 10 ct. per paar.

Biljarts „t Is-Me-Edso”,
overtreffen ieder ander fabrikaat.
Te bespelen Stations-Koffiehuis.
KRUIF.

Bij het koopen van Corpsbeelden

wordt H. H. Corpsleden aanbevolen
bijzonder te willen letten op het Senaats-
lak, dat op elk beeld moet zijn beves-
tigd, wil men verzekerd zijn dat het
afgietsels zijn van het origineele Corps-
beeld.

De prijzen zijn:

Enkel beeld . . .	/ 4.25	} Groot model.
Beeld met voetstuk „	5.75	
„ „ console „	5.75	
Enkel beeld . . .	/ 3.75	} Klein model.
Beeld met voetstuk „	4.50	

Verkrijgbaar bij den Boekhandelaar

J. WALTMAN Jr.,
Binnenwatersloot 33.

TECHNISCHE BOEKHANDEL - J. WALTMAN JR.

Afdeeling BOEKHANDEL ————— Binnenwatersloot 33:

LEVERING VAN WERKEN OP TECHNISCH EN LETTERKUNDIG GEBIED
ABONNEMENTEN OP TIJDSCHRIFTEN EN COURANTEN. PLAATSSEN VAN
ADVERTENTIËN IN ALLE COURANTEN. INBINDEN VAN BOEKEN EN
OMLIJSTEN VAN DIPLOMA'S EN PLATEN. * * * * *

Afd. SCHRIJF- en TEEKENBEHOEFTE, Binnenwatersloot 33:

PASSERDOOZEN, REKENLINIALEN, DRIEHOEKEN, TEEKENHAKEN, -BOR-
DEN, -SCHRAGEN, -KOKERS, -PORTEFEUILLES, -INKTEN, -PAPIEREN,
MILLIMETERPAPIER, KALKEERPAPIER, KALKEERLINNEN, GUMMI, PU-
NAISEN, O.-I. INKT, VERVEN IN TUBEN EN STUKJES, VERFSCHOTELS,
MAATSTOKKEN, DECIMETERS, SCHETSBOEKEN, TEEKENPOTLOODEN,
DICTAATCAHIERS, COLLEGETASSCHEN, NOTITIEBOEKJES, BLOC NOTES,
MEMORANDUMS, POSTPAPIER IN PAKJES EN IN DOOZEN, ENVELOPPEN,
PENNEN, INKT, PENHOUDERS, POTLOODEN, COPIEBOEKEN, BRIEVEN-
ORDERERS, NOTULENBOEKEN, VLOEICARTON, VLOEIMAPPEN. * *

OP AANVRAAG VOOR H.H. STUDENTEN STEEDS VERKRIJGBAAR UIT-
TREKSELS UIT HET ROOSTER DER T.H.S. EN ETIKETTEN VOOR DICTATEN.

Afdeeling DRUKKERIJ ————— Vlamingstraat 34:

BOEK- EN STEENDRUKWERK, AUTOGRAFIËN ENZ. * * * * *
VISITEKAARTJES, BRIEVENHOOFDEN, KWITANTIËN, CONVOCATIEBIL-
JETTEN EN -KAARTEN, CONTRIBUTIEKAARTEN, DIPLOMA'S, WETTEN
EN REGLEMENTEN, DISSERTATIËN EN STELLINGEN, PROGRAMMA'S,
INVITATIEKAARTEN, MENU'S, BALBOEKJES. — VOOR DRUKWERK VAN
VEREENIGINGEN ZIJN TAL VAN VIGNETTEN BESCHIKBAAR. * *

BESTELLINGEN IN RIJSWIJK EN DEN HAAG EN OVERIGE OMLIGGENDE GEMEENTEN WORDEN DAGELIJKS
VRACHTVRIJ UITGEVOERD. BESTELLINGEN EN SCHRIFTELIJKE BOODSCHAPPEN KUNNEN AAN DE LOOPERS,
DOOR HUN UNIFORM-KLEEDING KENBAAR, STEEDS WORDEN MEEGEGEVEN. * * * * *